

Contrastos / Nicaragua de prop

RELIGIOSITAT POPULAR

Joan Febrer
Prevere

Entenc aquí per religiositat la forma peculiar de viure i expressar la vivència religiosa pròpia d'un poble. A Bluefields, la capital meridional de la costa caribeny, he observat una religiositat que m'ha cridat l'atenció tant pel seu fervor popular com per algunes de les seves formes d'expressió. La religiositat que jo he vist és la dels mestissos, majoritaris a la banda del Pacífic de Nicaragua, però no a la costa caribeny. El meu coneixement, d'altra banda, es limita a les petites mostres del mes de juliol a la ciutat de Bluefields: les celebracions del Divino Niño i de la Mare de Déu del Carme, o d'altres manifestacions vistes per televisió o llegides.

A Nicaragua les expressions religioses s'avenen amb la manera de ser dels mestissos, tal com els descriu Ernesto Cardenal: «El pueblo nicaragüense es de suyo muy alegre; es cantor, bailarín, bebedor, tirador de cohetes; le gustan las procesiones, las peregrinaciones y las celebraciones religiosas. En cada lugar hay fiesta patronal, y generalmente de varios días. En ellas se hacen promesas de bailarle a los santos y a los mismos santos se los

pone a bailar en las calles, entre cohetes, triquitracas, marimbas, y muchos otros instrumentos musicales». La religiositat no és un element estrany a aquesta forma de ser pròpia dels nicaragüencs i des borda l'esquema més estret de la litúrgia oficial.

➔ **ÉS NORMAL EN UNA FESTA** religiosa no solament resar i cantar, sinó també cridar visques, aplaudir i amollar coets, sortir en processó pels carrers, tocar i besar les imatges. Es mantenen moltes devocions a la Mare de Déu i als sants, i la seva no és una religiositat reprimida o acomplexada, sinó oberta, manifesta i, en general, respectada. Les emocions i

sentiments de pena i d'alegria, d'indigència i de satisfacció, s'expressen de forma desinhibida. Hem de dir que les festivitats populars tenen un origen catòlic, i són per tant els catòlics els qui majoritàriament les aproven i hi participen, mentre que en el món de les esglésies evangèliques o protestants aquestes celebracions populars són més crítiques i malvistes.

La nostra religiositat aquí també ha tingut i conserva formes d'expressió popular; aquestes però es donen en el context d'una societat molt més secularitzada i tenen, per a molts, un caire més folklòric que propi d'una vivència religiosa. La reforma del concili Vaticà II ha comportat, en molts de casos, una minusvaloració de la religiositat popular com ambigua en privilegiar la celebració litúrgica de la missa i els sagraments. El nostre repte és evangelitzar la religiositat popular tot fomentant la fe com escolta obedient de la Paraula de Déu, sense reprimir ni marginar els sentiments que desperta l'experiència de comunió amb Déu i amb el seu poble. Per altra banda aquesta religiositat, per ser autèntica, no es pot deslligar de la vida i de la història, és a dir, de la justícia i dels processos d'alliberació en la línia de l'Evangeli.

La etc

UN RAZONAR MEDIOCRE

Gabriel Ferret

Planteémonos todo lo seriamente que podamos un dilema: para proveer la dirección de una empresa mediocre, qué es preferible, situar en ella a un tipo mediocre en la convicción de que sumido en la mediocridad no molestará en exceso, o bien colocar a alguien de valía con la esperanza de que saque algo en claro a pesar de lo insignificante de la empresa. Pienso en ello al aproximarme a la figura de Carlos Espinosa de los Monteros, alto comisionado de la Marca España. Espinosa cuestionó, señor Espinosa. Hasta hace poco no sabía de usted, por más que siempre he opinado que lo de la Marca España no es algo que se pueda justificar razonablemente. Ahora, a raíz de unas declara-

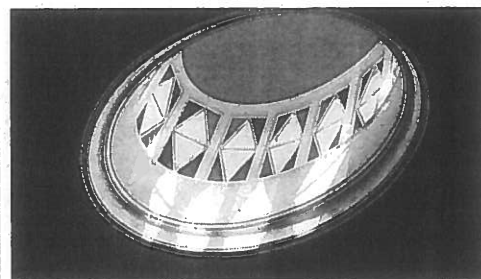
Institut Menorquí d'Estudis, els 30 anys

ELS PROPERS 30 ANYS DE L'IME

Eva Marsinyach
Secció de Ciències
Naturals (IME)

Quan es va proposar des de l'IME la redacció d'articles d'opinió a «Es Diari» per celebrar els 30 anys de la institució, vaig pensar que només feia 10 anys que sabia de la seva existència i només 5 que en sóc membre, i que coneixia ben poc de la seva història per fer-ne una valoració de 30 anys. Per aquest motiu se'm va passar pel cap que a mi no em corresponia fer-ne cap reflexió. Però, per què no? Ja estava cometent l'error d'«això no va amb mi»; doncs, sí, és clar que sí. Tinc el gran privilegi de formar part de la casa de l'IME, i en vull formar part de veritat, vull contagiar-me de la il·lusió, l'estima i l'admiració que, mes a mes, mostren els meus companys a tots els escrits publicats en honor a l'aniversari i vull contribuir a la continuïtat de l'IME al llarg dels temps. Llarga vida a l'IME!

Així que no faré una reflexió dels 30 anys passats, sinó dels trenta que vindran. No sóc pas endevina ni tinc una bola de vidre. Però veient l'energia dels seus membres, de les seves treballadores i treballadors; l'engranatge creat d'aquesta entitat, que treballa i lluita

sense descans per al coneixement i l'ensenyament; la recerca constant de l'excel·lència i la millora des de l'àmbit personal i gestor al tècnic i científic; veient tot això, només puc dir-vos que prepareu-vos, gent, que això encara es farà i ho farem més gran. Som-hi!

➔ **LA POR QUE SE'M GENERA** és que tota aquesta feina que es fa des de l'IME i la previsió de creixement de l'entitat que auguro no quedin immerses en la societat menorquina i passi de llis en la seva memòria. No és pas perquè no es faci difusió de les activitats, jornades,

30 anys
IME

un projecte sobre nosaltres mateixos? Per què no fem una anàlisi de la percepció que la societat té sobre la nostra institució? Per què no esbrinem quines eines utilitzen els menorquins per estar al dia de l'actualitat de l'illa? Quins temes els preocupen o els interessen? Què els agradaria saber sobre la nostra illa i sobre nosaltres? Preguntem-los-ho.

cursos, projectes, edicions, etc. que es fan, sinó que crec que l'IME podria cercar noves eines perquè no hagin de passar 30 anys més, sinó només un perquè totes les menorquines i menorquins sàpiguen què volen dir les sigles I M E, que se'n sentin orgullosos i que en facin ús.

Com es pot fer això? Doncs acostant-nos a la societat i no esperar que ella vingui a nosaltres. Doncs, sabeu què us dic? Que l'IME s'hauria d'estudiar a ell mateix. Què vull dir amb això? Per què no presentem

Identifica també turismofobia i xenofobia, en un alarde de simpleza que supera todos los registrados hasta ahora

raciones suyas he llegado a la conclusión de que el cargo y quien lo ocupa cuadrarán a la perfección. Empieza usted diciendo que esos actos de hostilidad hacia el turismo se han exagerado, por aquello de que en verano las noticias escasean. Hombre, tiene usted el don de la oportunidad, porque si ha habido un verano rico en noticias, sin duda está siendo este. Identifica también turismofobia y xenofobia, en un alarde de simpleza que supera todos los registrados hasta ahora. Y vive Dios que los ha habido. Y ya desbarriendo a lo grande, manifiesta que «le da un poco de risa» el cupo de visitantes fijado por las autoridades de Baleares. Confiesa que no sabe cómo se ha llegado a la cifra en concreto, y se pregunta cómo se va a diferenciar quién es turista y quién no. Francamente, señor Espinosa, sus limitaciones me preocupan. Hasta tal punto que estoy dudando si desdecirme en lo concerniente a la idoneidad con el cargo que ocupa. A lo peor, hasta le viene grande. ¿A partir de ahora, convendrá referirse a Marca Espinosa, con «un poco de risa?»